

Bilag 1: Bruttoforslag til indsatser i Klimahandleplan 2022

	Indsats	Kort beskrivelse
Transport og mobilitet	Omstilling til el i kommunale biler	Alle fossile køretøjer udfases 2021-2030. Pt. er der 27 elbiler.
	Ladeinfrastrukturplan – opstilling af ladestandere	Opstilling og udbredelse af kommunale og offentlige ladestandere til el-biler. Fyn 2030 Signaturprojekt.
	Omstilling til elbusser	Kommende fælles kommunalt udbud med krav om el som drivmiddel. Fyn 2030 Signaturprojekt.
	Omstilling til fossilfri færgedrift	Udfasning af diesel senest i 2030. Undersøgelser er igangsat. Ansøgning sendt til den grønne pulje om tilskud til nye fossilfrie færger (Hjortøbo og Højestene).
	Omstilling til fossilfri visiteret og lukket kørsel i kommunen	Udfasning af fossile drivmidler senest i 2030. En del af kørslerne vil være eldrevne fra og med 2022.
	Klimavenlig drift af kommunale veje	Nyt tildelingskriterie om mere klimavenlig drift at kommunens veje, eksempelvis for leverandørens køretøjer og maskiner.
	Omstilling af Vand og Affalds kørsel til fossilfri drivmidler	Al transport skal være fossilfri. Renovationsbiler kører allerede nu på 2. generations biodiesel.
	Mobilitetsplan	I en mobilitetsplan samtænks transport, trafik og byplanlægning i en tidssvarende, bæredygtig sammenhæng. I samarbejde med relevante aktører planlægges hele transportsystemet, så man får de mest optimale rejser fra dør til dør med alle de transportformer, der er til rådighed.
	Cykelfremme og initiativer til at minimere bilkørsel	Etablering af cykelstier og tværfarligt samarbejde om initiativer for at minimere kørsel ved skoler
	Flere gå- og cykelbusser	Organiseres i samarbejde med skoler og forældre.
	Ugentlig levering af varer til kommunale enheder	Omstilling fra dag-til-dag leveringer til ugentlige leveringer
	Flere dele-elbiler	Ordningen med én delebil i centrum udvides til minimum én dele-elbil mere - gerne i samarbejde med en boligforening og hjemmeplejen.
	Dialog med større virksomheder omkring grøn transport	Firmabiler kan være elbiler, og der kan stilles krav til leverandører og transportører om brug af elbiler.

	Indsats	Kort beskrivelse
Energi	Udbredelse af fjernvarme	Konvertering af naturgas- og olieopvarmede bygninger til fjernvarme i områder med tæt bebyggelse
	Udbredelse af individuelle varmepumper	Konvertering af naturgas- og olieopvarmede bygninger til individuelle varmepumper i områder uden mulighed for fjernvarme
	Fjernvarme uden fossil energi	Udfasning af naturgas og affald i fjernvarmeproduktionen
	Kommunale bygninger uden fossil energi	Konvertering af oliefyr- og gasfyr til varmepumper og fjernvarme.
	Energioptimering og energibesparelser i erhvervslivet	Energibesparelser, udnyttelse af overskudsvarme, elektrificering, optimering af industrielle processer og opstilling af VE-anlæg
	Energibesparelser i boligmasse	Vejledning til og dialog med husejere og boligforeninger. Fokus på energieffektivitet ved nye boligområder. Fortsat potentiale for energibesparelser.
	Udbygning af vedvarende energi, private aktører	Facilitering af udbygning med VE-anlæg gennem planlægning og prioritering.
	Udbygning af vedvarende energi, Svendborg VE	Aktivering af Svendborg VE i fht. solceller på kommunale tage eller på marker.
	Nye kommunale bygninger opføres med miljøcertifikat	Ved nybyggeri skal hele eller dele af byggeriet være miljøcertificeret, så CO ₂ -udledningen minimeres ved tilvejebringelse af materialer og drift af bygningen.
Landbrug og skovbrug	Skovrejsning	Øget areal med skov til CO ₂ -optag
	Vådlægning og ekstensivering af kulstofrige landbrugsjorde	Der foreligger tekniske forundersøgelser til baggrund for udtagning af ca. 100 hektar. Der vurderes maksimalt at være potentielle projekter i størrelsesordenen af ca. 195 ha.
	Ændret dyrkning af landbrugsjord	Dialog med landbruget om præcisionslandbrug, pløjefri dyrkning, conservation agriculture, øgede mængder efterafgrøder og græs i sædskiftet, økologi m.m.
	Pyrolyse og biokul	Teknologi under udvikling. Produktion af biokul til CO ₂ -lagring i jorden fra halm, gylle og andre biomasser.
	Marine indsatser	Forbedring af det marine miljø kan bidrage til en klimaeffekt (CO ₂ -optag) via bevaring og reetablering af bl.a. ålegræseenge.
	Konvertering fra animalsk produktion til planteproduktion	I den seneste landbrugsaftale er der afsat midler til at styrke den plantebaserede fødevareproduktion.
	Ændret fodersammensætning til kvæg	Potentiale for at reducere udledning af vomgasser via øget andel af kraftfoder, fedt og letfordøjeligt grovfoder til kvæg
	Ændret gødningshåndtering i stald og lagre	Drivhusgasser fra opbevarelsen af gylle i stald og lagre kan reduceres via gylleforsuring, bioforgasning, hyppig udslusning og gyllekøling.
	Facilitering af ny teknologi og praksis	Eksempler er grøn bioraffinering og klimaregnskaber på bedriftsniveauer.

	Indsats	Kort beskrivelse
Affald	Ny affaldsplan	Fokus på direkte genbrug, forberedelse til genbrug samt genanvendelse
	Ny affaldsordning	Affald fra husholdninger indsamles i 10 fraktioner. Der arbejdes løbende på at øge genanvendelsen af fraktionerne.
	Etablering af fælles fynsk affaldssorteringsanlæg	Fyn 2030 Signaturprojekt.
	Bedre sortering i virksomheder og kommunale bygninger	Senest d. 31. december 2022 bliver det lovkrav, at virksomheder udsorterer deres husholdningslignende affald i 10 fraktioner.
	Forebyggelse af affald	Langsigtet holdningsændring, hvor bortskaffelse i højere grad fravælges til fordel for direkte genbrug og reparation.
	Genanvendelse og direkte genbrug af bygge- og anlægsmaterialer	Direkte genbrug af byggematerialer skal øges. I dag genanvendes størstedelen i nedknust form.
	Affaldsminimering og -genbrug ved store events	Erfaringer fra landsstævnet 2022 skal danne grundlag for standarder.
Tværgående indsatser	Klimaundervisning i grundskolerne	Løbende undervisning af børn og unge i klimarelaterede emner. Sampil mellem igangværende og nye tilbud; Grøn Skole, Haver til Maver, Den Grønne Rygrad, Klima til læring og debat, Loma etc.
	Grønne indkøb	Klima- og miljøkrav indarbejdes i udbud og indkøbsaftaler jf. udbudsplanen.
	Klimauge	Der afholdes årligt en Klimauge med fokus på forebyggelse af klimaforandringer. Klimaugen afholdes i samarbejde med GO2Green, SEF, Vand og Affald samt andre eksterne aktører som afholder arrangementer.
	Fremme klimahensyn i turismesektoren	Øget fokus på bæredygtighed i turismesektoren blandt andet via medlemskab i GDS-index (Global Destination Sustainability Index).
Fødevarer	Klimavenlige fødevarer	Forslag til indsatser bliver udviklet under en kommende intern og ekstern workshop